

Asia: VM037:00/2016

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida maakunnalle nyt siirrettäviksi ehdotettavia tehtäviä tehtäväaloittain: kattavatko ehdotukset kaikki tehtäväalan tehtävät, jotka pitäisi siirtää? (1. MAKU II yleisperustelut luvut 2.3- 2.3.21)

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Terveysturvajelu, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (HE 2.3.1)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maatalous ja maaseudun kehittäminen (HE 2.3.2)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta (HE 2.3.3)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Kalatalous ja vesitalous (HE 2.3.4)

Kommenttinne tehtäväalasta

Vesitaloustehtävät on laaja kokonaisuus, joka pääosin on MMM:n hallinnonalalla. Vesistörakenteiden omistus on ehdotettu siirrettäväksi maakuntien yhdessä omistamalle palvelukeskukselle. Vesitaloustehtävissä maakunnille tulossa myös Luovaan nähden rinnakkaista vesilain yleisen edun valvontaa maakuntien toimialoilla. Esitetty vesistörakenteiden ja niihin liittyvien lupien hallinnan organisointi erilleen on tarkoituksenmukainen ratkaisu maakuntien kannalta. Maakunnissa on huolehdittava myös lupien haltijana toimimisen ja vesilain valvontatehtävien riippumattomuudesta, koska vesitalouslupien haltijana maakunta on myös hankkeesta vastaava tai asianosainen vesitaloushankkeissa.

Aluekehittämismääräysten erät tehtävät (HE 2.3.5)

Kommenttine tehtävälästä

-

Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu (HE 2.3.6)

Kommenttine tehtävälästä

-

Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus (HE 2.3.7)

Kommenttine tehtävälästä

-

Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimien järjestämisen edistäminen (HE 2.3.8)

Kommenttine tehtävälästä

Maankäytön suunnittelun kattavaa oikeudellista valvontaa ei tule jättää pois lainsäädännöstä. Esityksen mukaan yleisen edun valvonta ympäristöasioissa hajoaa monelle taholle, kun ELY:n valvontatehtävä päättyy. Maankäytön suunnittelu edellyttää kokonaisvaltaista arviointia, joka ei ole esityksen mukaan minkään sektoriviranomaisen toimivallassa. Tilanne on eri rakennustöimessä, jossa kunnan rakennusvalvonta-viranomaiselle kuuluu yleisen edun valvonta ja MRL:n noudattamisen valvominen.

Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito (HE 2.3.9)

Kommenttine tehtävälästä

Maakunnalle siirtyisi esityksen mukaan vapaaehtoisuuteen perustuvan luonnonsuojelun edistäminen. Vapaaehtoisuuteen perustuva luonnonsuojelu kytkeytyy kiinteästi valtion lupa- ja valvontaviraston vastuulla oleviin viranomaistehtäviin, joten sujuva yhteistyö on tarpeen varmistaa.

Kulttuuriympäristön hoito

Esityksen mukaan maakunnalle siirtyy kulttuuriympäristön hoito sekä kulttuuria koskevien suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittaminen osana maakuntastrategian ja -ohjelman sekä maakuntakaavoituksen toteuttamisen kanssa. Tulisi tarkentaa, missä määrin kulttuuria koskevien suunnitelmien laadinta kuuluu maakunnalle.

Maastoliikennelain yleinen valvonta ja erityislupien myöntäminen liikuntarajoitteisille (HE 2.3.10)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät (HE 2.3.11)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät (HE 2.3.12)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä turvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistöiden toteuttamisesta (HE 2.3.13)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu (HE 2.3.14)

Kommenttinne tehtävälästä

Lakiehdotus siirtää kaikki vesienhoidon alueelliset tehtävät maakunnille. Tehtävän hoito edellyttää laajaa yhteistyötä vesienhoitoalueittain ja lisäksi maakunnan sisäistä yhteistyötä eri intressitahojen ja viranomaisorganisaatioiden kanssa (pelastustoimi ja turvallisuus, tulvariskit, vesihuollon turvaaminen).

Ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen (HE 2.3.15)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueelliset romaniäsiain neuvottelukuntia ja romaniäasioita koskevat tehtävät (HE 2.3.16)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen (HE 2.3.17)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Saariston liikenteen suunnittelu ja järjestäminen (HE 2.3.19)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnissa siirretyt rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen (HE 2.3.20)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan muut tehtävät (HE 2.3.21)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Muut huomiot maakunnille siirtyvien tehtävälöjen osalta

Muut mahdolliset huomionne tehtävälöistä

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (2. Laki Valtion lupa- ja valvontavirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä sitä koskevia yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja

sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Ei

Luku 1 Valtion lupa - ja valvontaviraston asema ja tehtävät (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Valtion lupa- ja valvontaviraston organisaatio (5 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Valtion lupa- ja valvontaviraston johtaminen (6-9 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Valtion lupa- ja valvontaviraston ohjaus (10-13 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaavaa toimialaa koskevat erityissäännökset (14-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Eräiden ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittely Valtion lupa- ja valvontavirastossa (20-23 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (24-32 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevat yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 3 Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastosta annettua lakiehdotusta (3. Laki Ahvenanmaan valtionvirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluita sekä yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 4.

Ei

Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kommenttinne lakiehdotuksesta. (Pyydämme viittaamaan pykälään/pykäliin, joita kommentoitte.)

-

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevan lakiehdotuksen yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 4. Tässä voit kommentoida hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta laiksi maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön voimaansäätämistä (6. Voimaansäätämislaki): Muutos- ja korjausehdotuksia voimaansäätämislain pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 4? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 5.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

-

Luku 2 Tehtäviä ja toimivaltaa koskevat säännökset (4-7 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 3 Henkilöstöä koskevat säännökset (8-10 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Omaisuusjärjestelyt (11-26 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Erinäiset säännökset (27-34 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Kohta 5. Tässä voit kommentoida hallituksen esityksen sisältämiä muita 224 lakiehdotusta, joilla toteutetaan maakuntaudistuksen edellyttämät tehtävänsiirrot maakunnille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ja muille virastoilla: Muutos- ja korjausehdotuksia esitysluonnoksen pykäliin (4. MAKU II lakiehdotukset) ja yksityiskohtaisiin perusteluihin (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut).

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 5? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 6.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.1 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Oikeusministeriö, 32 lakiehdotusta, luku 2.2 (lakiehdotukset 1-32)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sisäministeriö, 6 lakiehdotusta, luku 1.1 (lakiehdotukset 1-3) ja luku 2.3 (lakiehdotukset 1-3)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.4 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Valtiovarainministeriö, 20 lakiehdotusta, luku 1.2 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.5 (lakiehdotukset 1-12)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 2.6 (lakiehdotukset 1-14)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 72 lakiehdotusta, luku 1.3 (lakiehdotukset 1-72)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

1.3.16 Laki patoturvallisuuslain muuttamisesta

Kainuun maakunnalle osoitetaan valtakunnallinen toimivalta. Tehtävä siirretään Kainuun ELY:ltä (valtiollinen toimija) Kainuun maakunnalle (maakunta). Tehtävä kuuluisi luontevammin valtion lupa- ja valvontavirastolle. Pirkanmaan liiton näkemyksen mukaan yhdelle maakunnalle ei voi siirtää valtakunnallista toimivaltaa ilman sopimusta.

Liikenne- ja viestintäministeriö, 8 lakiehdotusta, luku 1.4 (lakiehdotukset 1-8)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

1.4.7 Laki vesiliikennelain muuttamisesta 15 – 17 §. Alueellisen vesikulkuneuvolla liikkumista koskevan kiellon tai rajoituksen ja vesikulkuneuvon tyyppiä koskevan kiellon tai rajoituksen määräämistä voi ehdotuksen mukaan hakea kunta, kunnan jäsen, taikka viranomainen, jota asia koskee. Koska maakunnan intressissä myös on liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muiden elinkeinojen suojaaminen sekä yleisen luonnon virkistyskäytön suojaaminen vesikulkuneuvojen mahdollisesti aiheuttamilta haitoilta, tulisi maakunta mainita selvyuden vuoksi mahdollisena hakijatahona.

Työ- ja elinkeinoministeriö, 28 lakiehdotusta, luku 1.5 (lakiehdotukset 1-2) ja 2.8 (lakiehdotukset 1-26)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 1.6 (lakiehdotukset 1-4) ja luku 2.9 (lakiehdotukset 1-10)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

1.6.2 Laki terveydensuojelulain muuttamisesta 6 - 7 § Maakunnan tehtävät ja maakunnan terveydensuojeluviranomainen. Maakunnan terveydensuojeluun kuuluvista tehtävistä huolehtii maakunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin. Maakuntavaltuusto voi antaa maakunnan terveydensuojeluviranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle tai jaostolle. Ehdotettu organisointi vastaa nykyistä, kuntia koskevaa säännöstä. Ehdotettu tehtävien organisointitapa on maakunnan itsehallinnolliseen asemaan nähden sangen yksityiskohtainen. Terveydensuojeluviranomaisen tehtävät liittyvät ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin, jotka maakunta voi hoitaa kuntien ja maakunnan sopimuksella. Lisäksi terveydensuojelutehtävät liittyvät vesihuoltoon. Terveydensuojeluviranomaisen tehtävien organisointitapa tulisi jättää ehdotettua laajemmin maakuntien päätösvaltaan.

Ympäristöministeriö, 26 lakiehdotusta, luku 1.7 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.10 (lakiehdotukset 1-18)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Maankäyttö- ja rakennuslaki 1.7.1 (s.311-320)

8 § Maakunnan ja kuntien yhteistyö alueiden käytön suunnittelussa

Ennakoinnin ja vuorovaikutteisuuden korostaminen maakunnan ja kuntien yhteistyössä on tärkeä ja kannatettava lakitäydennys. Sen sijaan yhteistyöneuvottelun järjestäminen vain kerran valtuustokaudessa on riittämätöntä, nykyisen vuosittaisen kehittämiskeskustelun korvaajana.

19 § Maakunnan tehtävät

Lakimuutosesityksessä MRL 18 § (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät) kumotaan. Yksityiskohtaisista perusteluista ei selviä, miten varmistetaan että kaavoituksessa, rakentamisessa ja muussa alueiden käytössä otetaan jatkossa huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat. Maakunnan tehtäviin tulee lisätä kirjaus vaikutuksiltaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävien asioiden edistämisestä kaavoituksessa. Resurssitehokkuuden kannalta on oleellista, etteivät virheet nouse esiin vasta jälkijättöisesti, valitusmenettelyn kautta.

Perusteluissa todetaan, että kuntakaavoituksen edistämiseksi maakunnan tehtävänä on tarjota alueen kunnille asiantuntija-apua ja ajankohtaiskoulutusta sekä osallistua ennakkolliseen viranomaisyhteistyöhön ja kaavoitustoimen kehittämishankkeisiin. Ilman tätä selventävää tulkintaa jää edistämistehtävä epämääräiseksi käsitteeksi, jolloin sen toteutuminen on kyseenalaista. Itse lakitekstiä tulisi tämän osalta tarkentaa tai tuoda selvennys esiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa.

27 § Maakuntakaavan laatiminen

Lakiehdotuksessa esitetty lisäys 1 momenttiin, jonka mukaan kaavan valmistelua ohjaamaan olisi asetettava maakunnan ja kaava-alueen kuntien yhteistyöryhmä, on tarpeellinen ja tärkeä täydennys nykyiseen lakiin.

28 § Maakuntakaavan sisältövaatimukset

Lakiehdotuksessa esitetty liikennejärjestelmän toimivuuteen liittyvä lisäys 3 momentin 3 kohtaan on tarpeellinen ja tärkeä, jotta maankäyttö- ja liikennesuunnittelua voidaan viedä eteenpäin yhtäaikaisesti, samoihin suunnitteluperiaatteisiin nojautuen. Pykälään tulisi lisätä maininta maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnittelun yhteensovittamisesta.

32 § Maakuntakaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan

Perusteluissa todetaan, että viranomaisten velvoite edistää maakuntakaavan toteuttamista voi aiheuttaa merkittäviä taloudellisia velvoitteita valtiolle ja kunnille, ja siksi se ehdotetaan poistettavaksi laista. Tästä aiheutuvana riskinä on, että viranomaistahot eivät sitoudu maakuntakaavassa esitettyihin ratkaisuihin. Maakuntakaavan toteutumista voidaan edistää myös pitkällä aikavälillä. Huoli kustannusten syntymisestä ei voi olla esteenä esimerkiksi hyvän yhdyskuntarakenteen toteuttamisen edistämiseksi. Edistämismuutosta ei tule poistaa laista.

65 § Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

Lakikohdassa viitataan valtioneuvoston asetukseen, jossa tarkemmin säädetään kaavaehdotuksen asettamisesta nähtäville. Tärkeää on, että asetuksessa MRA13 § jatkossa edellytetään, että lausunnot tulee pyytää maakuntakaavaehdotuksen nähtäville asettamisen yhteydessä. Tällöin vältetään maakuntakaavan laadintaprosessia merkittävästi hidastavasta kahden eri kaavaehdotuksen laatimiselta.

72 § Suunnittelutarve ranta-alueella

Maakunnan kuuleminen rakennusjärjestystä laadittaessa tulee sisällyttää lakiin. Näin pystyttäisiin ennakoivasti (seurantatietoihin sekä asiantuntijuuteen perustuen) saamaan jo rakennusjärjestyksen laadintavaiheessa arvio siitä, täyttävätkö rakennusjärjestykseen esittävät alueet ehdot, joilla 1 momentissa säädetty rajoitus ei olisi voimassa. Resurssitehokkuuden kannalta on oleellista, etteivät virheet nouse esiin vasta jälkijättöisesti, valitusmenettelyn kautta.

173 § Poikkeamismenettely

Lakiehdotuksen mukaan kunnan tulee pyytää asianomaisen viranomaisen lausunto aina kun poikkeaminen koskee esim. suojelualueita. Asianomaisen viranomaisen nimeäminen jatkossa selkeästi esimerkiksi asetuksessa selkeyttäisi lausuntopyyntöjen lähettäjän tehtävää.

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 1.7.5

Maakunnan tehtävät 5 §

Pohjavesialueiden määrittäminen tulisi olla Valtion lupa- ja valvontaviranomaisen tehtävä, koska määrittämisen tulee tapahtua yhtenäisin perustein koko maassa.

Laki rakennusperinnön suojelemisesta 1.7.8

Rakennusperinnön säilyttämisen edistäminen kuuluu nyt 4 §:n toisen momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille. Eesityksen mukaan viranomaiseksi vaihdettaisiin valtion lupa- ja valvontavirasto, jolle kuuluisivat vain oikeusharkintaiset rakennussuojelupäätökset. Maankäyttö- ja rakennuslain nojalla rakennussuojelu on määrätty ennakoivasti tapahtuvaksi asemakaavoituksessa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on nykyisin keskeinen tehtävä ohjata asemakaavoitusta ja siten myös kaavallisia suojelukysymyksiä. Lakiesityksen vaikutusten arvioinnissa mainitaan, että toimivallanjako maakunnan ja lupa- ja valvontaviraston välillä on tarkoitus olla selkeä: maakunnat vastaavat edistämis- ja kehittämistehtävistä ja valtion viranomainen oikeusharkintaisista lupa- ja valvontatehtävistä. Jotta ei synny sellaista käsitystä, että rakennusperinnön säilyttäminen olisi ainoastaan erityislailta suojelua, on syytä muuttaa tämän lain 4 § kuulumaan esimerkiksi: "Viranomaiset: Rakennusperinnön säilyttämistä tämän lain nojalla edistävät ja valvovat valtion lupa- ja valvontavirasto ja Museovirasto. Tämän lisäksi maakunnat ja kunnat edistävät rakennusperinnön säilymistä siten kuin siitä erikseen säädetään."

Rakennusperinnön korjausavustukset siirtyvät lakiesityksen mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta maakuntien hoidettavaksi. Lisäksi aiotaan säätää valtionavustuslain (688/2001) soveltamisesta pykälässä tarkoitettuihin avustuksiin. Yleiskatteisesta valtionrahoituksesta ei maakunnissa välttämättä enää myönnetä korjausavustuksia, eikä siten palvelua suojeltujen rakennusten omistajia avustuksiin liittyvällä korjausneuvonnalla. Lisänä maakuntien vapaaehtoisille rakennusperinnön hoidon avustuksille tulisi harkita nykyisen rahoitusmomentin säilyttämistä ympäristöministeriöllä. Korjausavustusten toimeenpano tulisi siirtää valtion lupa- ja valvontavirastolle, joka tekee jatkossa suojelupäätökset, ja voisi samalla tukea suojeltujen kohteiden säilymistä taloudellisesti. Rahoituksen suuntaaminen ensisijaisesti valtakunnallisesti merkittäviin kohteisiin olisi niukkojen resurssien valossa järkevää.

Ympäristönsuojelulaki (4. MAKU II lakiehdotukset / kohta 2.10. osa 1) (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut / kohta 2.11.1)

152 § Meluselvitysten ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmien laatimismenettely

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmien luonnoksista on ehdotuksen mukaan pyydettävä lausunnot muun muassa alueen kunnilta ja valtion lupa- ja valvontaviranomaiselta sekä valtioneuvoston asetuksella määrättäviltä tahoilta. Niiltä osin kuin maakunta ei ole suunnitelman laatijana, tulisi meluntorjunnan toimintasuunnitelmista pyytää maakunnan lausunto.

2.10. 13 Laki maastoliikennelain muuttamisesta

28 § Maakunnan erityislupa

Maakunnan päätösvaltaan kuuluvaksi on ehdotettu yksittäistä henkilöä koskeva, laissa olevasta tai lain nojalla määrätyistä kielloista ja rajoituksista poikkeamispäätöksen tekeminen. Muutoin alueellisten, moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttöä koskevien kieltojen ja rajoitusten määrääminen on siirretty valtion lupa- ja valvontaviranomaiselle. Myös yksittäisen henkilön oikeuteen liittyvä, 28 §:n mukainen poikkeamispäätös olisi tarkoituksenmukaista olla maakunnan sijaan valtion lupa- ja valvontaviranomaisella, joka vastaa laajemmin luonnon virkistyskäytön valvonnasta ja ohjauksesta sekä ympäristön- ja luonnonsuojelun valvonnasta. Valtion virastoista myös Trafi voisi olla luonteva poikkeamispäätöksen antaja.

Laki Suomen ympäristökeskuksesta(4. MAKU II lakiehdotukset / kohta 2.10. osa 18) (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut / kohta 2.11.18)

Ehdotuksen mukaan Suomen ympäristökeskuksella ei ole ympäristötiedon kokoamiseen liittyvää kytkentää maakuntiin, mitä voi pitää puutteena. Maakunnat tulevat vastaamaan laajalti ympäristötiedon keruusta, tuotannosta ja tallennuksesta, jolloin myös Suomen ympäristökeskuksen tehtävissä tulisi olla mukana tietojen vaihtoon liittyvä maininta maakunnista.

Kohta 6. Tässä kohdassa voitte jättää muita lausunnoilla olevaa hallituksen esitystä koskevia uudistuksen täytäntöönpanoon liittyviä kommenttejanne, huomioitanne ja näkemyksiänne.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 6? Pakollinen kysymys.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriön hallinnonala

-

Oikeusministeriön hallinnonala

-

Sisäministeriön hallinnonala

-

Puolustusministeriön hallinnonala

-

Valtiovarainministeriön hallinnonala

-

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

-

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

-

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

-

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

-

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

-

Ympäristöministeriön hallinnonala

-

Hallinnonalariippumaton yleinen palaute täytäntöönpanoa koskeviin lakiehdotuksiin

Ilmastolaki 609/2015

Ilmastolaki ei ole mukana nyt lausuttavana olevassa ympäristöministeriön hallinnonalan lakimuutospaketissa. Laki koskee valtion viranomaisia, ja sen keskeiset tehtävät (pitkän ja keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma sekä ilmastonmuutoksen kansallinen sopeutumishjelma) on vastuutettu ministeriöille (15 §). Valtion viranomaisille on säädetty (4 §) edistämismvelvollisuus: valtion viranomaisen on edistettävä toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan tämän lain mukaisten suunnitelmien toteutumista.

Ilmastonmuutoksen hillinnässä maakunta tulee olemaan monialaisuutensa vuoksi merkittävä viranomaistaho. Ilmastonmuutos tulee koskettamaan Suomen eri alueita eri tavoin, esimerkiksi rannikkoa ja pohjoisia alueita. Muutokseen sopeutumisen keinot vaihtelevat siksi eri puolilla maata. Tämän vuoksi maakunnan rooli on vielä merkittävämpi sopeutumistoimissa, joissa alueellisilla ratkaisuilla ja toimenpiteillä on erityisen suuri merkitys. Maakuntien roolia ilmastolain mukaisten suunnitelmien toteuttamisen edistämässä on syytä vielä pohtia.

Karman Tuomo

